

Skierniewice, 15.04.2014 r.

SKO.0701-7/14
23.04.14
2606

MARSZAŁKA SENATU
22.04.2014
1741 podpis Młóćci

SKO.0701-7/14

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

Nawiązując do przesłanego przy piśmie z dnia 26 marca 2014 roku znak: BPS/043-51-2240-SKO/14, oświadczenia Senatorów: Pana Grzegorza Wojciechowskiego, Pana Wojciecha Skurkiewicza, Pana Roberta Mamątowa, Pana Przemysława Błaszczyka i Pani Beaty Gosiewskiej złożone na 51. posiedzeniu Senatu RP w dniu 20 marca 2014 roku, uprzejmie przedstawiam swoje stanowisko.

Decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Skierniewicach z dnia 3 marca 2014 r. nr SKO.4011-29/14 i nr SKO.4011-30/14 wydane zostały zgodnie z właściwością w ramach postępowania odwoławczego w wyniku rozpatrzenia złożonego przez stronę, panią Wiesławę P odwołania od decyzji wydanych przez organ pierwszej instancji, tj. działającego z upoważnienia Wójta Gminy Sadkowice Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkowicach. Decyzja nr SKO.4011-29/14 dotyczy przyznania stronie zasiłku celowego, zaś decyzja nr SKO.4011-30/14 – przyznania stronie zasiłku okresowego na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 maja 2014 r. W uzasadnieniu każdej z decyzji Kolegium, zgodnie z wymogami procedury administracyjnej przedstawiło ustalenia w zakresie stanu faktycznego sprawy oraz wyjaśniło podstawy prawne rozstrzygnięcia powołując stosowne przepisy prawa materialnego, tj. przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz 182 z późn.zm.).

Zakwestionowane w oświadczeniu senatorów RP stwierdzenia dotyczą decyzji znak: SKO.4011-29/14 utrzymującej w mocy decyzję przyznającą stronie zasiłek celowy, którego materialnoprawną podstawę stanowi art.39 ustawy o pomocy społecznej. Nieobowiązkowy, fakultatywny charakter zasiłku celowego i uznaniowy charakter decyzji w przedmiocie zasiłku celowego wynika z treści tego przepisu, który stanowi że „W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może zostać przyznany zasiłek celowy z pomocy społecznej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.” Rozstrzygając o prawie do zasiłku celowego nie sposób w uzasadnieniu decyzji pominąć tej kwestii, gdyż jest to wyjaśnienie stronie podstawy prawnej wydanej decyzji. Nadmienić w tym miejscu należy, że w oświadczeniu grupy senatorów zacytowano jedynie fragment zdania odnoszącego się do uznania administracyjnego, co nie pozostaje bez wpływu na oddanie sensu tej zasady (dalej bowiem Kolegium wyjaśnia, że uznanie administracyjne nie jest równoznaczne z dowolnością orzekania), a ponadto sprawa charakteru zasiłku celowego

i decyzji uznaniowej stanowiła tylko jeden z aspektów uzasadnienia decyzji. Podkreślić należy, że uznanie administracyjne oznacza, iż organ pierwszej instancji przy podejmowaniu decyzji jest zobowiązany brać pod uwagę sytuację osób ubiegających się o przyznanie pomocy, potrzeby innych osób ubiegających się o pomoc i ilość złożonych wniosków, jak również własne możliwości finansowe. Wysokość świadczenia fakultatywnego zależy od wyważenia interesu strony i interesu publicznego. Natomiast ocena w postępowaniu odwoławczym decyzji opartej na uznaniu administracyjnym polega przede wszystkim na kontroli, czy rozpatrzenie sprawy przez organ pierwszej instancji nastąpiło bez przekroczenia granic uznania administracyjnego. Takiej kontroli poddana została zaskarżona przez stronę decyzja przyznająca jej zasiłek celowy.

Dodatkowo wyjaśniam, na co również wskazał skład orzekający Kolegium w uzasadnieniu decyzji nr SKO.4011-29/14, że z poczynionych w związku z prowadzonym postępowaniem odwoławczym ustaleń wynika, iż rodzina zainteresowanej od kilku lat objęta jest pomocą społeczną i korzysta ze wsparcia gminy Sadkowice w formie zasiłków celowych, okresowych i stałych, pomocy na dożywianie. Jak wynika ze znajdującego się w aktach sprawy pisma organu I instancji w budżecie gminy na cały 2014 rok wydatki na zasiłki celowe z pomocy społecznej zostały zaplanowane w wysokości 25 163 zł. Zrealizowane w miesiącu styczniu wydatki wyniosły 5034,83, w tym 2600 zł przeznaczono na sfinansowanie pogrzebu. W miesiącu styczniu 2014 roku (data podejmowania decyzji przez organ pierwszej instancji) do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkowicach wpłynęło 12 wniosków, głównie od matek samotnie wychowujących kilkoro dzieci, rodzin wielodzietnych, osób starszych i samotnych.

Wskazać należy, że zasiłek celowy jest tylko jedną z form pomocy realizowanej przez ośrodki pomocy społecznej, obejmującej szereg świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, których znaczna część obejmuje świadczenia obligatoryjne, m.in. zasiłki okresowe. Decyzja nr SKO.4011-30/14 dotyczy przyznanego pani P. zasiłku okresowego. Zasady ustalania wysokości zasiłku okresowego ustalone są ustawowo (art. 38 w/w ustawy o pomocy społecznej). Wysokość zasiłku okresowego stanowi różnicę pomiędzy ustawowym kryterium dochodowym rodziny, a faktycznym dochodem tej rodziny. Wysokość przyznanego Pani P. zasiłku okresowego została ustalona zgodnie z ustawą.

Odnosząc się do zawartego w oświadczeniu wniosku „o ponowne rozpatrzenie wydanych decyzji” wyjaśniam, że przy orzekaniu członkowie składów orzekających kolegium są związani wyłącznie przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Wydane przez skład orzekający kolegium w postępowaniu odwoławczym decyzje są ostateczne w administracyjnym toku instancji. Kontrolę orzecznictwa kolegiów sprawuje sąd administracyjny, co wynika z art. 21 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz.856 z późn.zm.) w związku z art.3 § 1 i § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r. poz.270 z późn.zm.). Strona niezadowolona z decyzji organu odwoławczego ma prawo złożenia skargi na decyzję do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego, w trybie i na zasadach określonych w powołanej wyżej ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, o czym pani Wiesława F. została w w/w decyzjach pouczona. Z prawa złożenia skargi nie skorzystała. Poza postępowaniem sądowo-administracyjnym wzruszenie ostatecznej decyzji może nastąpić w trybach nadzwyczajnych przewidzianych przez przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z wystąpieniem wskazanych w tych przepisach przesłanek. W niniejszych sprawach brak jest podstaw prawnych do podjęcia postępowań w tym zakresie.

Z pewnością przyznawane rodzinie w ramach pomocy społecznej świadczenia nie są w stanie rozwiązać wszystkich problemów finansowych i zaspokoić wszystkich potrzeb

rodziny. Przyznając świadczenia z pomocy społecznej należy jednak brać pod uwagę również podstawowe cele pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym ustanowioną w art.2 ust.1 przedmiotowej ustawy zasadę pomocniczości (subsydiarności), jak i możliwości finansowe organów realizujących świadczenia z pomocy społecznej. Podkreślić należy, że wydane decyzje nie zamykają stronie możliwości ubiegania się o przyznanie dalszej pomocy.

Z poważaniem

Ewa Susik

Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Skierniewicach